

ЗАТВЕРДЖЕНО
Заступник Міністра
молоді та спорту України

Олексій НІКІТЕНКО

ПРАВИЛА
спортивних змагань з веслування на човнах «Дракон»

СЕД Megapolis.DocNet
Міністерство молоді та спорту України
№12/3.2/24 від 02.05.2024
КЕП: Нікітенко О. В. 02.05.2024 13:04
3FAA9288358EC003040000015FD3800115AD300

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Ці Правила спортивних змагань з веслування на човнах «Дракон» (далі – Правила) визначають основні засади організації та проведення спортивних змагань з веслування на човнах «Дракон», які проводяться на території України.

2. Правила спортивних змагань з веслування на човнах «Дракон» розроблені відповідно до Закону України «Про фізичну культуру і спорт», Правил Міжнародних Федерацій з веслування на човнах «Дракон» (IDBF, ICF), Положення про порядок організації і проведення офіційних спортивних змагань і навчально-тренувальних зборів та порядок матеріального забезпечення їх учасників. Правила визначають основні засади організації спортивних змагань та суддівства з веслування на човнах «Дракон» (далі – спортивні змагання), що проводяться в Україні.

3. Веслування на човнах «Дракон» – вид спорту, в якому члени екіпажу – веслярі за допомогою безкочетового, однолопастевого весла змагаються у трьох типах човнів: Д-22, Д-12, Д-8 на безперешкодних за всією довжиною дистанціях за мінімальний час та відповідно до цих Правил. До складу екіпажу входять веслярі, змінні веслярі, барабанщик та стерновий.

4. Правила регламентують норми проведення спортивних змагань, діяльність суддівської колегії, організації, яка проводить спортивні змагання, обслуговуючого персоналу та визначають права і обов'язки учасників спортивних змагань.

5. Федерація України з веслування на човнах «Дракон» (далі – ФУВЧД) розробляє, затверджує, впроваджує та контролює виконання Правил.

6. Вимоги цих Правил стосуються усіх дисциплін, з яких проводяться спортивні змагання.

7. Спортивні змагання проводяться з метою:

1) подальшого розвитку веслування на човнах «Дракон» і його популяризації в державі;

2) залучення широких верств населення до занять фізичною культурою та спортом;

3) підведення підсумків роботи спортивних організацій;

4) визначення рейтингу спортсменів з веслування на човнах «Дракон»;

5) відбору найсильніших спортсменів до складу національної збірної команди України для участі в міжнародних спортивних змаганнях;

6) підвищення спортивної рівня майстерності спортсменів з веслування на човнах «Дракон»;

7) покращення методів та практики суддівства з веслування на човнах «Дракон»;

8) активізації навчально-тренувальної роботи в спортивних організаціях.

8. Право внесення змін до Правил належить ФУВЧД. Зміни вступають в дію з дня публікування на офіційному сайті ФУВЧД.

9. Терміни та скорочення, які вживаються у цих Правилах:

IDBF – міжнародна федерація з веслування на човнах «Дракон»;

ICF – міжнародна федерація каное;
Д-8 «Дракон» – тип човна «Дракон» з десятистю місцями;
Д-12 (малий) «Дракон» – тип човна «Дракон» з дванадцяттю місцями;
Д-22 (стандартний) «Дракон» – тип човна «Дракон» з двадцяттю двома місцями.

10. Всі інші терміни, що вживаються у цих Правилах, наведені у Законі України «Про фізичну культуру і спорт».

11. Прийняті рішення, що не передбачені цими Правилами, не можуть суперечити цим Правилам.

12. Спортивні змагання з веслування на човнах «Дракон» проводяться відповідно до положення про проведення відповідного спортивного змагання (далі – Положення), що затверджується організатором.

13. Антидопінгові заходи під час спортивних змагань організовуються і проводяться відповідно до Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті», Положення про Національний антидопінговий центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.07.2002 № 1063 (зі змінами), Антидопінгових правил Національного антидопінгового центру України (далі – НАДЦ), затверджених наказом НАДЦ від 22.12.2023 № 204-ОС, Всесвітнього антидопінгового кодексу та відповідних Міжнародних стандартів ВАДА.

14. Відбір допінг-проб може проводитись під час усіх офіційних спортивних змагань та поширюється на всіх спортсменів, які беруть участь у спортивних змаганнях.

15. Організатори спортивних змагань здійснюють заходи щодо запобігання участі відсторонених або тимчасово відсторонених від спортивної діяльності у зв'язку з порушенням Антидопінгових правил осіб. Зокрема, організатори під час прийому заявок, реєстрації учасників спортивних змагань, затвердження суддівського складу тощо здійснюють перевірку кожного з учасників на відсутність його у списках відсторонених чи тимчасово відсторонених на сайтах НАДЦ, відповідної міжнародної спортивної федерації та Міжнародного агентства з тестування. У випадку наявності інформації щодо відсторонення такі особи (спортсмени, тренери, лікарі, допоміжний персонал спортсмена) не допускаються до участі у спортивних змаганнях.

16. Організатори спортивних змагань реєструють спортсменів до участі у спортивних змаганнях в разі умови проходження ними сертифікованих курсів антидопінгової освіти на освітній платформі Всесвітнього антидопінгового агентства ADEL, організованих за участі відповідної міжнародної спортивної федерації чи НАДЦ.

17. Організатори спортивних змагань забезпечують належні та сприятливі умови для проведення тестувань спортсменів, зокрема облаштовують пункт допінг-контролю, який відповідає вимогам Міжнародного стандарту з тестувань і розслідувань ВАДА.

18. Організатори спортивних змагань забезпечують безперешкодний доступ офіцерів допінг-контролю та іншого персоналу з відбору допінг проб до пункту допінг-контролю, всіх приміщень та місць проведення спортивних

змагань, де можуть перебувати спортсмени, їх допоміжний персонал, судді, представники організаторів.

19. Організатори спортивних змагань забезпечують недопущення перешкоджання чи втручання в роботу офіцерів допінг-контролю, іншого персоналу з відбору допінг проб під час процедури тестування спортсменів (зокрема, під час повідомлення спортсменів щодо обрання їх для тестування, супроводження спортсменів до пункту допінг-контролю, здійснення процедур під час здачі спортсменом допінг проби, документального оформлення процедури допінг-контролю тощо).

20. Організатори спортивних змагань за можливістю у найкоротший термін інформують НАДЦ щодо всіх виявлених випадків можливих порушень Антидопінгових правил (використання, зберігання, призначення, розповсюдження заборонених речовин, втручання в процедури допінг-контролю тощо).

21. Визнати такими, що втратили чинність, Правила спортивних змагань з веслування на човнах «Дракон», затверджені Міністерством молоді та спорту України від 09.06.2023 № 9/5.2/23.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ

1. За видом проведення спортивні змагання з веслування на човнах «Дракон» є особисто-командними, в яких визначаються загальні підсумки особистої першості та виступів команд різних адміністративно-територіальних одиниць, установ, організацій, закладів відповідно до Положення.

2. Вид спортивних змагань, програма, види програми, типи човнів, класи екіпажів, довжина дистанцій визначаються Положенням.

3. Спортивні змагання проводяться на човнах типів та гоночних класів:

Д-22 (стандартний) «Дракон» (далі – Д-22);

Д-12 (малий) «Дракон» (далі – Д-12);

Д-8 «Дракон» (далі – Д-8)

Кількість спортсменів у Д-22 складається з веслярів (мінімум 18, максимум 20), змінних веслярів (максимум 4), стернового, барабанщика.

Кількість спортсменів в Д-12 складається з веслярів (мінімум 8, максимум 10), змінних веслярів (максимум 2), стернового, барабанщика.

Кількість спортсменів в Д-8 складається з веслярів (мінімум 6, максимум 8), змінних веслярів (максимум 2), стернового, барабанщика.

Класи екіпажів:

відкритий (open);

жіночий (women);

змішаний (mixed).

4. Видом програми вважається клас екіпажів на дистанціях 200 метрів, 500 метрів, 1000 метрів та 2000 метрів.

У відкритому класі екіпажі можуть складатися із чоловіків та жінок без обмежень за кількістю веслярів кожної статі.

Жіночі екіпажі складаються тільки з веслярок відповідної статі.

Відповідно до Положення змішані екіпажі в залежності від кількості учасників складаються наступним чином:

Згідно з правилами IDBF:

Д-22 (стандартний) «Дракон»:

10 чоловіків-веслярів / 10 жінок-веслярок;

10 чоловіків-веслярів / 9 жінок-веслярок;

9 чоловіків-веслярів / 10 жінок-веслярок;

10 чоловіків-веслярів / 8 жінок-веслярок;

8 чоловіків-веслярів / 10 жінок-веслярок;

9 чоловіків-веслярів / 9 жінок-веслярок .

Д-12 (малий) «Дракон»:

5 чоловіків-веслярів / 5 жінок-веслярок;

5 чоловіків-веслярів / 4 жінок-веслярок;

4 чоловіків-веслярів / 5 жінок-веслярок;

4 чоловіків-веслярів / 4 жінок-веслярок.

Згідно з правилами ICF:

Д-22 (стандартний) «Дракон» – мінімальна кількість жінок-веслярок – вісім;

Д-12 (малий) «Дракон» – мінімальна кількість жінок-веслярок – чотири.

Д-8 «Дракон» – мінімальна кількість жінок-веслярок – чотири.

5. Офіційні спортивні змагання проводяться на дистанціях: 200 метрів, 500 метрів, 1000 метрів і 2000 метрів. Проведення спортивних змагань на дистанціях понад 2000 метрів регламентується Правилами та Положенням.

Програма спортивних змагань, дистанції та склад учасників в змішаних класах на окремих офіційних спортивних змаганнях визначаються Положенням.

Учасники спортивних змагань

1. Учасники спортивного заходу та спортивних змагань – спортсмени, тренери, спортивні судді, інші особи, які забезпечують організаційне супроводження спортивного заходу, зокрема фахівці з медичного та науково-методичного забезпечення, налаштування та ремонтування спортивного обладнання і спортивного інвентарю, комп'ютерного моделювання, відеозйомки, управління автотранспортними засобами та маломірними моторними суднами, інші фахівці з урахуванням специфіки виду спорту, перелік яких обумовлюється регламентними документами з проведення спортивного змагання.

2. Учасники спортивних змагань, які представляють одну адміністративно-територіальну одиницю, фізкультурно-спортивне товариство, спортивний клуб, дитячо-юнацьку спортивну школу тощо, вважаються однією командою.

3. Спортсмени-учасники спортивних змагань розподіляються на вікові категорії:

молодші юнаки – з 10 до 12 років;

юнаки – з 13 до 14 років;

юніори – з 15 до 18 років;

молодь – з 19 до 24 роки;

дорослі – з 19 до 39 років.

ветерани:

мастерс – 40 років і старші (40+);

мастерс – 50 років і старші (50+).

4. До участі у чемпіонаті України та Кубку України допускаються тільки спортсмени, які входять до складу збірних команд областей, Автономної Республіки Крим, міст Києва та Севастополя з веслування на човнах «Дракон».

5. Вік спортсмена визначається кількістю повних років в кінці року, в якому проводяться спортивні змагання. У категорії «Дорослі» граничний вік спортсмена – 39 років визначається числом повних років на 01 січня року, в якому проводяться спортивні змагання.

6. В окремих випадках в інтересах комплектування екіпажів національної збірної команди України з веслування на човнах «Дракон» за рішенням президії та тренерської ради ФУВЧД та відповідно до Положення до участі у всеукраїнських спортивних змаганнях у категорії «Дорослі» можуть бути допущені учасники віком старше 40 років. Рішення щодо допуску таких спортсменів та їх поіменний список мають бути затверджені відповідними протоколами та подані до секретаріату за 10 днів до початку спортивного змагання. Після завершення всеукраїнських спортивних змагань копії відповідних рішень обов'язково додаються до протоколів цих спортивних змагань.

7. В офіційних спортивних змаганнях серед молодших юнаків, юнаків і юніорів на дистанціях 200 метрів, 500 метрів, 1000 метрів та 2000 метрів може брати участь барабанщик не молодше 12 років. Обов'язковою умовою участі барабанщика у спортивних змаганнях має бути вміння плавати і наявність рятувального жилету.

8. У спортивних змаганнях серед молоді та дорослих на дистанції довше 2000 метрів може брати участь барабанщик не молодше 18 років.

Обов'язковою умовою участі барабанщика на дистанції довше 2000 метрів має бути наявність рятувального жилету.

До участі у спортивних змаганнях серед дорослих (відкритий, жіночий, змішаний класи) до складу екіпажу може бути включений барабанщик не молодше 15 років. Барабанщик у відкритому та змішаному класах не обов'язково має бути тієї ж статі або віку, що екіпаж. У жіночому екіпажі барабанщик має бути тієї ж статі, що і екіпаж.

9. До участі у спортивних змаганнях серед дорослих (відкритий, жіночий, змішаний класи) до складу екіпажу може бути включений стерновий не молодше 18 років. Стерновий у відкритому та змішаному класах не обов'язково має бути тієї ж статі або віку, що екіпаж. У жіночому екіпажі стерновий має бути тієї ж статі, що і екіпаж.

10. Усі учасники спортивних змагань молодші 15 років під час знаходження на воді обов'язково мають бути в рятувальних жилетах.

11. В одному офіційному спортивному заході учасник має право виступати тільки в одній віковій категорії в складі однієї команди (організації).

12. До участі в спортивних змаганнях допускаються веслярі, які вміють плавати та відповідають вимогам Положення.

13. Усі учасники спортивних змагань зобов'язані мати страховий поліс.

Журі спортивних змагань

1. Журі спортивних змагань (далі – Журі) призначається ФУВЧД на офіційні спортивні змагання, які проводяться на території України.

2. Журі вирішує всі суперечливі питання, які виникають під час проведення спортивних змагань або пов'язані з грубими порушеннями Правил і Положення, розглядає апеляції.

3. До складу Журі входять:

голова Журі – уповноважена ФУВЧД особа;

представник центрального органу виконавчої влади у сфері фізичної культури і спорту, структурних підрозділів з фізичної культури і спорту місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування або фізкультурно-спортивних товариств (за згодою);

член Президії ФУВЧД;

член Президії колегії суддів ФУВЧД.

4. Склад Журі може змінюватись залежно від рівня спортивних змагань.

Організація, яка проводить спортивні змагання

1. Організація, яка проводить спортивні змагання, має забезпечити доступ учасників до всіх необхідних спортивних та інших допоміжних споруд (роздягальні, душ, туалет), а також може забезпечувати спортивним інвентарем та обладнанням з урахуванням специфіки виду спорту та вимог, встановлених Правилами.

2. Організація, яка проводить спортивні змагання:

створює організаційний комітет спортивних змагань (далі – Оргкомітет);

затверджує та погоджує необхідну документацію;

контролює хід підготовки місця проведення спортивних змагань;

здійснює контроль за підготовкою спортивних споруд, необхідного обладнання (зона фінішу, зона старту, доріжки на воді, човни типу «Дракон» укомплектовані згідно з Правилами, плоту для посадки/висадки учасників з човнів, огороження території, «поворотні» буї на воді, катери для арбітрів тощо);

забезпечує: суддівську колегію необхідною технікою (оргтехніка, фото/відео обладнання для старту, фінішу тощо), присутність рятувальної служби у дні спортивних змагань, оформлення місця спортивних змагань, участь преси, телебачення та інших ЗМІ для висвітлення спортивних змагань, нагородною атрибутикою;

створює безпечні умови під час проведення спортивних змагань;

призначає відповідальну особу за організацію та проведення парадного відкриття/закриття спортивних змагань, церемонію нагородження переможців і призерів спортивних змагань.

3. Місце розташування членів Оргкомітету має знаходитись у зоні фінішу.

4. Питання допуску учасників до спортивних змагань, пов'язані з їх належністю до будь-якої команди, їх спортивною кваліфікацією та іншими відповідностями до Правил та Положення, вирішує мандатна комісія, в окремих випадках, головна суддівська колегія (далі – ГСК).

Човни та інвентар для спортивних змагань

1. Човни типу «Дракон» та інвентар до них (стілець барабанщика, барабан, весло стернового), весла учасників, мають символи, знаки фабричної марки та відповідають необхідним стандартам.

2. Човни мають пройти технічний огляд на придатність до утримання на воді та можуть мати на бортах реєстраційний номер та логотип організації, якій належить човен.

3. Під час спортивних змагань забороняється наявність у човні будь-яких допоміжних засобів, електронних та механічних пристроїв (додаткові упори для ніг, помпи, лідируючі пристрої тощо), крім спеціального пристрою, за допомогою якого підсилюється звук команд стернового або барабанщика. У човні допускається наявність двох запасних весел, які можуть бути використані у випадку поломки весла. Стерновий екіпаж може використовувати мотузку (канат) для додаткового утримання весла стернового довжиною не більше 120 см.

4. Організатори спортивних змагань не забезпечують учасників спортивних змагань допоміжним обладнанням (у т.ч. мотузкою для додаткового утримання весла стернового).

5. Веслярам дозволяється користуватись тільки безкочетовими однолопастними веслами, виготовленими з будь-яких матеріалів. Весла мають відповідати стандартам: довжина – мінімум 105 см, максимум – 130 см, ширина лопатки весла не більше 18 см (Додаток 1). Весла без додаткових пристроїв (у т.ч. кріплення до руки або човна).

6. На спортивному інвентарі та формі учасника спортивних змагань допускається нанесення рекламного логотипа виробника продукції, організації, за яку виступає екіпаж та логотипу спонсорів команди.

Положення про проведення спортивного змагання

1. Положення визначає умови проведення спортивних змагань, затверджується організатором спортивних змагань і відповідним органом виконавчої влади.

У Положення включаються розділи:

ранг спортивних змагань;

мета проведення і завдання спортивних змагань;

час і місце проведення;

вид спортивних змагань;

організація та керівництво проведенням спортивних змагань;

програма спортивних змагань;
 склад учасників: кваліфікаційний рівень спортсменів які допускаються,
 кількість учасників спортивних змагань від кожної команди тощо;
 умови допуску до спортивних змагань, вимоги до необхідних документів;
 термін подання заявок;
 порядок забезпечення учасників спортивних змагань човнами;
 час і місце проведення жеребкування;
 порядок визначення і нагородження переможців та призерів спортивних змагань.

За необхідності у Положення можуть бути включені інші умови, які забезпечують якісне проведення конкретних спортивних змагань (організації, що беруть участь у спортивних змаганнях, підсумкова система визначення переможців, додаткові заходи безпеки спортсменів тощо).

2. Зміни в Положення може вносити тільки організація, яка проводить спортивні змагання та орган виконавчої влади, який його затвердив. Зміни в Положенні командам, які беруть участь у спортивних змаганнях, мають бути повідомлені не пізніше, ніж за 10 днів до початку спортивних змагань.

3. Положення не може суперечити Правилам. За наявності в Положенні пунктів, які суперечать Правилам, суддівська колегія зобов'язана керуватися Правилами.

4. У місці проведення урочистої частини спортивних змагань встановлюється Державний прапор України з дотриманням відповідних вимог та символіка організатора спортивного змагання.

Заявки

1. Кожна команда для участі у спортивних змаганнях зобов'язана подати заявки в строки, визначені Положенням.

2. Попередня заявка команди надсилається завчасно на електронну пошту організації, яка проводить спортивні змагання (не пізніше, ніж за 20 днів до початку спортивних змагань), у попередній заявці вказуються номер програми спортивних змагань, в яких команда має намір взяти участь і попередня кількість учасників (Додаток 2).

3. Іменна заявка команди в форматі Excel надсилається завчасно на електронну пошту (в текстовому вигляді) в організацію, яка проводить спортивні змагання (не пізніше, ніж за 10 днів до початку спортивних змагань). В іменній заявці має бути вказано прізвище, повне ім'я та по батькові, день, місяць, рік народження та спортивна кваліфікація кожного учасника спортивних змагань. Оригінал іменної заявки надається мандатній комісії. Іменна заявка має бути підписана представником команди, затверджена печаткою регіонального органу виконавчої влади з питань фізичної культури і спорту або організацією, яка відряджає учасників згідно з Положенням, печаткою та візою лікаря зі спортивної медицини щодо допуску спортсменів до спортивних змагань за формою (Додаток 3).

4. Заявочний лист екіпажу подається до секретаріату спортивних змагань завчасно, не пізніше ніж за одну добу до початку спортивних змагань у даному

виді програми (Додаток 4). Обов'язково вказується прізвище, ім'я та номер телефону капітана екіпажу.

5. Якщо у заявочний лист екіпажу вносяться зміни, представник команди має надати не пізніше ніж за одну годину до початку спортивних змагань у даному виді програми заявочний лист екіпажу із внесеними змінами секретаріату спортивних змагань. На зміненому заявочному листі екіпажу секретар спортивних змагань має поставити відмітку щодо точного часу і дати прийому заявочного листа. Заявочний лист екіпажу, до якого внесені зміни, має бути терміново переданий до зони посадки в човни.

6. У заявочному листі екіпажу вказується кількість змінних веслярів, яка складає чотири особи в Д-22, дві особи в Д-12 та дві особи в Д-8 (з числа тих веслярів, які є в іменній заявці команди і відносяться до учасників того ж класу і тієї ж вікової категорії).

7. До заявочного листа екіпажу в вікових категоріях «молодші юнаки», «юнаки» та «юніори» на вимогу суддів можуть бути затребувані документи, які посвідчують вік членів екіпажу.

Розподіл екіпажів у заїздах та стартових місцях (доріжках)

1. Розподіл учасників спортивних змагань у заїздах і доріжках у попередніх етапах здійснюється за результатами жеребкування. Жеребкування проводиться у присутності головного судді спортивних змагань.

2. Неявка представників команд на жеребкування не може бути підставою для протестів та апеляцій щодо порядку розподілу екіпажів у заїзді і доріжки.

3. Розподіл екіпажів у наступних етапах спортивних змагань здійснюється згідно з діючими правилами міжнародних федерацій (IDBF, ICF) у поточному році.

4. У спортивних змаганнях на дистанціях 200 метрів, 500 метрів, 1000 метрів в одному заїзді можуть брати участь не більше семи човнів. Одна доріжка призначена для проходження дистанцією одного човна.

5. Мінімальний період відпочинку між заїздами за участі тих самих екіпажів у тому самому виді програми має бути не менше: 30 хвилин на дистанції 200 метрів; 40 хвилин на дистанції 500 метрів; 60 хвилин на дистанції 1000 метрів і довше.

6. На дистанції 2000 метрів старт заїзду в кожному виді програми, в якому налічується шість і більше екіпажів, надається окремо. У кожному заїзді екіпажі стартують окремо з інтервалом від 10 до 30 секунд.

7. Стартова послідовність екіпажів у заїздах з окремим стартом визначається результатом, показаним екіпажами на найкоротшій дистанції поточних або попередніх спортивних змагань, або за рішенням головного судді спортивних змагань – жеребкуванням.

III. УЧАСНИКИ І ПРЕДСТАВНИКИ КОМАНД

Допуск учасників до спортивних змагань

1. До участі у спортивних змаганнях допускаються веслярі, які відповідають вимогам Положення.
2. Спортсмени вікових груп «юніори» можуть бути допущені до участі у спортивних змаганнях серед дорослих тільки за наявності спеціального допуску лікаря зі спортивної медицини та письмової згоди тренера.
3. Спортсмени старші 50 років можуть бути допущені до спортивних змагань лікарем за станом здоров'я та наявності відповідного спеціального допуску лікаря, за умови наявності заявки оформленої належним чином та обов'язкової наявності страхового полісу, дійсного в термін проведення спортивних змагань.

Обов'язки і права учасників

1. Усі учасники спортивних змагань зобов'язані знати та дотримуватися Правил та Положення. Незнання Правил чи Положення не звільняє від відповідальності за допущені порушення.
2. Учасник спортивних змагань, який навмисно порушує Правила з метою здобуття користі чи для нанесення шкоди іншим учасникам, за рішенням суддівської колегії може бути дискваліфікований на даних спортивних змаганнях.
3. Учасник спортивних змагань, який порушив правила поведінки у громадських місцях, у т.ч. території проведення спортивних змагань, за поданням головної суддівської колегії спортивних змагань може бути дискваліфікований рішенням президії ФУВЧД на необмежений строк.
4. З усіма питаннями, які виникають під час проведення спортивних змагань до суддівської колегії учасник має право звертатися тільки через офіційного представника команди.
5. Офіційний представник і тренер не мають права залишати місця проведення спортивних змагань, не будучи упевненими в тому, що всі члени екіпажів їх команди безпечно закінчили спортивні змагання. У спортивних змаганнях з роздільним стартом та на довгі дистанції вони мають доповісти старшому судді на фініші щодо всіх учасників команди, які зійшли з дистанції.

Обов'язки і права офіційних представників команд

1. Кожна команда, яка бере участь у спортивних змаганнях, має офіційного представника (далі – представник).
2. Представник команди зобов'язаний знати Правила, Положення та дотримуватись їх.
3. Представник команди є її керівником та несе відповідальність за:
 - ознайомлення тренерів та спортсменів керованої ним команди з інструкцією щодо дотримання заходів безпеки в ході проведення спортивних змагань з веслування на човнах «Дракон»;
 - дотримання учасниками цих Правил та Положення;
 - дисципліну учасників;

своєчасне інформування учасників щодо всіх рішень суддівської колегії та організації, яка проводить спортивні змагання;

відповідність спортивної форми команди;

своєчасне подання заявочних та інших необхідних документів;

обов'язкове подання даних щодо членів команди, які погано плавають, мають медичні обмеження, які можуть негативно вплинути на члена екіпажу під час знаходження на воді;

своєчасне прибуття членів команди у зону посадки в човни, церемоній відкриття і закриття спортивних змагань та нагородження;

виклик, прибуття учасників команди до суддівської колегії та на допінговий контроль.

4. Представник команди має бути присутнім на нарадах суддівської колегії, якщо вони проводяться спільно з представниками команд. Його несвоєчасне прибуття або неявка на нараду не може служити підставою щодо опротестування рішень суддівської колегії.

5. Представнику команди забороняється втручатися у розпорядження і рішення суддів та організаторів спортивних змагань.

6. Представник зобов'язаний виконувати розпорядження та вимоги суддівської колегії стосовно проведення спортивних змагань. Представник команди має право подавати протести та апеляції, що не звільняє його від обов'язків виконувати розпорядження суддівської колегії або організації, яка проводить спортивні змагання, до прийняття рішення відносно його апеляцій/протестів.

7. Представник має право одержувати інформацію з питань проведення спортивних змагань від членів суддівської колегії за встановленим порядком.

8. Представник команди зобов'язаний негайно повідомити суддівську колегію щодо всіх учасників, які зійшли з дистанції після старту. Після закінчення заїздів на дистанціях більше 1000 метрів представник команди має повідомити старшого ботмаршала щодо повернення всіх спортсменів його команди, які брали участь в спортивних змаганнях.

9. Представник або тренер команди, які планують брати участь у спортивних змаганнях як учасник одного з екіпажів, мають пройти загальну процедуру допуску до спортивних змагань і обов'язково письмово попередити про це ГСК спортивних змагань.

10. Офіційний представник, який свідомо порушив ці Правила або проявив нетактовність відносно суддів та інших учасників спортивних змагань, а також у разі неетичної поведінки, відстороняється головним суддею від обов'язків у спортивних змаганнях, за рішенням ФУВЧД і на інші спортивні змагання, про що повідомляється організація, яка призначила цього представника на спортивні змагання. Його функції продовжує виконувати інша особа (тренер чи капітан команди із числа спортсменів) із цієї самої команди.

Обов'язки і права тренерів

1. Тренери команди несуть відповідальність за:

учасників спортивних змагань команди, контроль виконання ними вимог Правил та Положення;

дотримання правил безпеки на воді, дисципліни на березі у місцях розміщення, харчування учасників спортивних змагань, в інших місцях громадського користування;

забезпечення своєчасної підготовки інвентарю та спортивної форми учасників.

2. Тренеру заборонено втручатися у дії суддівської колегії та осіб, які проводять спортивні змагання. Він може звертатися до суддівської колегії із заявами або пропозиціями тільки через офіційного представника своєї організації.

3. Тренер, який допускає свідоме порушення цих Правил членами його команди або відмовляється виконувати вимоги суддівської колегії, веде себе неетично, може бути усуненим головним суддею спортивних змагань з місця проведення спортивних змагань, про що повідомляється в організацію, якою він делегований.

Обов'язки і права спортсменів

1. Спортсмени – учасники спортивних змагань мають право брати участь у спортивних змаганнях у складі команди. Дані щодо складу команди надають регіональні спортивні федерації з веслування на човнах «Дракон», спортивні клуби та дитячо-юнацькі спортивні школи з веслування на човнах «Дракон».

2. Спортсмени – учасники спортивних змагань зобов'язані:
суворо дотримуватись цих Правил, норм поведінки, моралі та етики;
знати і дотримуватись порядку, встановленого на водній акваторії, знати час і місце тренувань та заїздів, правила руху човнів дистанцією;

бути дисциплінованими, коректними та ввічливими, не допускати ненормативної лексики та жестів у відношенні до інших учасників спортивних змагань, обслуговуючого персоналу та глядачів;

виконувати розпорядження та вказівки суддів. За невиконання команд суддів спортсменам та екіпажу виносяться попередження;

вести чесну спортивну боротьбу на дистанції та не припиняти боротьби, за виключенням непередбачених небезпечних випадків;

дотримуватись вимог заходів безпеки під час тренувань та участі у спортивних змаганнях;

не вступати з суддями у суперечку і не демонструвати невдоволення їх рішеннями.

3. Члени одного екіпажу мають стартувати в ідентичній спортивній формі. Форма спортсменів однієї команди різної статі може відрізнятися. На церемонії нагородження спортсмен має бути вдягнений в спортивну форму, яка вказує належність до організації, федерації, спортивного клубу.

4. За невиконання спортсменами обов'язків та недотримання цих Правил суддівською колегією можуть бути застосовані:

попередження;

за повторне попередження спортсмен або екіпаж можуть бути дискваліфіковані у виді програми;

зняття зі заїзду;

дискваліфікація зі спортивних змагань.

Дискваліфікація учасника на одне спортивне змагання в разі порушення цих Правил, неетичної поведінки може бути застосована ГСК, на більш довгий час – президією ФУВЧД, на підставі представлення ГСК спортивних змагань. Щодо зняття учасника спортивних змагань або дискваліфікацію головний суддя має повідомити спортивну організацію.

Відповідальність екіпажу

1. Члени екіпажу мають виконувати вказівки суддів протягом всього часу проведення спортивних змагань. Недотримання цього правила може привести до попередження або дискваліфікації екіпажу.

2. Під час спортивних змагань у заїзді будь-який екіпаж, який навмисно порушує Правила або ігнорує команди суддів, може бути дискваліфікований у виді програми.

3. Барабанщик під час проходження дистанції має знаходитись на своєму місці і не пізніше як тільки човен покинув стартову зону (50 м від лінії старту), має активно з регулярним інтервалом бити барабанною палкою в барабан. Відмова активно бити в барабан вважається порушенням Правил і призводитиме до попередження арбітром, повторне таке порушення тим самим екіпажом в тому самому заїзді карається штрафом до 20 секунд.

4. Стерновий має знаходитися на своєму місці, знати та дотримуватися Правил, своїми діями максимально забезпечувати безпеку екіпажу.

5. Екіпаж, який зійшов з дистанції з будь-якої причини, зобов'язаний негайно повідомити суддівську колегію через представника команди або тренера із зазначенням причини припинення участі у спортивних змаганнях.

6. Екіпаж, який відмовився стартувати без поважної причини в заїзді, в якому був заявлений, чи який запізнився до старту, дискваліфікується у виді програми.

7. Екіпаж несе відповідальність за те, що човен і його устаткування є повністю функціональним і готовими до виходу на воду. Човни і устаткування мають бути ретельно перевірені капітаном команди або стерновим перш ніж екіпаж почне посадку в човен. Ботмаршал не несе відповідальність за будь-які неполадки човна або вихід устаткування з ладу, як тільки екіпаж покинув зону посадки.

8. Капітан екіпажу є відповідальним за дотриманням кожним членом екіпажу Правил.

Номери

1. Екіпажі перед виходом на старт мають особисті номери, якщо це визначено Положенням.

2. На деяких спортивних змаганнях Положенням можуть бути передбачені особисті номери, які є порядковими номерами учасників одного екіпажу; від 1 до 26 в класі човнів «Д-22», від 1 до 14 в класі човнів «Д-12», від 1 до 12

в класі човнів «Д-8». Виготовляються з білої тканини розміром 210 мм x 150 мм. Цифри мають бути чорного кольору, висотою 100 мм шириною 60 мм (крім одиниці) (Додаток 5). Номери мають бути надійно закріплені на формі весляра і добре видимі.

3. Бортові номери (флюгарки), які відповідають номеру доріжки, встановлюються на носовій частині човна перед сидінням барабанщика. Номери мають бути надійно закріплені. Відповідальність за кріплення номеру несе організація, яка проводить спортивні змагання.

IV. ДИСТАНЦІЇ

Офіційні спортивні змагання згідно з Постановою КМУ від 18.12.1998 № 2025 «Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів» проводяться тільки на спортивних спорудах і у спеціально відведених місцях, прийнятих до експлуатації комісіями з контролю за станом спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних заходів суддівськими колеґіями, у разі суворого дотримання всіма суб'єктами норм і правил експлуатації споруд та місць розташування учасників заходу, місць загального користування, інженерних систем та систем оповіщення, санітарно-гігієнічного режиму приміщень, арен і територій; норм готовності засобів пожежогасіння, спортивно-технологічного устаткування та інвентарю; правил проведення спортивних змагань з видів спорту, правил поведінки учасників і глядачів, правил пожежної безпеки, інших нормативних актів та вимог.

Специфікація дистанцій

1. В офіційних заходах дистанцію для проведення спортивних змагань затверджує уповноважена комісія, до складу якої входить суддя-інспектор з безпеки, головний суддя спортивних змагань, представник рятувальної служби, яка обслуговує спортивні змагання.

2. Ширина всієї дистанції визначається із розрахунку не менше 9 метрів та не більше 13,5 метра доріжки для одного човна, глибина за всіма доріжками, протягом всієї дистанції має бути не меншою за 2 метри.

3. Дистанції 200 метрів, 500 метрів і 1000 метрів мають бути прямими без поворотів та вигинів.

4. Дистанція 2000 метрів має бути замкненою, дозволяти коловий рух за напрямком проти годинникової стрілки. Форма дистанції на кожному колі має дві прямі секції та дві зони повороту – одна в зоні фінішу, друга в зоні старту на дистанції 500 метрів.

5. Старт і фініш учасників заїзду на дистанції 2000 метрів має відбуватися у зоні фінішного створу:

1) пряма секція. Довжина прямої секції на дистанції має 460 м. Кожна пряма секція має бути розміченою за всією довжиною лінією буїв, з інтервалом

максимум 100 метрів. Ця лінія буїв має позначати ліву сторону дистанції від човна, який бере участь у спортивних змаганнях;

2) поворот. Кожен поворот має бути відзначений як мінімум п'ятьма буями, а саме: один з кожного кінця кожної прямої секції; один – на вершині повороту (кутовий буй), та один між кінцем прямої секції та кутовим буюм, з метою демонстрації кривої повороту. Буї на виході із кожного повороту мають знаходитися на асиметричній лінії до доріжки. Поворотні буї, які позначають початок і кінець кожного повороту, також означають кінець прямої дистанції. Поворотні буї мають бути іншого кольору, ніж буї, які позначають лінію прямої дистанції, а якщо вони такого ж кольору, мають бути більші за розміром або іншої форми, або з додатковим прапором. Радіус кожного повороту – не менше 40,5 м;

3) поворотна зона. Початок і кінець поворотної зони на відстані 50 метрів від поворотних буїв з обох сторін (зовнішніх краях) мають бути відзначені червоними прапорами, поставленими на буї більшого розміру, ніж буї, якими позначено кінець прямої дистанції;

4) там, де спортивні змагання на дистанції 2000 метрів проходять поза зоною стандартної дистанції, тобто зоною, яка позначається доріжками, поворотні буї мають використовуватися, але із застосуванням додаткових умов, які містяться в Положенні.

6. Не пізніше ніж за добу до початку спортивних змагань комісія складає акт обміру дистанції і додає до нього:

масштабний план дистанцій 200 метрів, 500 метрів, 1000 метрів із зазначенням стартових і фінішного створів на березі та їх розпізнавальні знаки;

схема з зазначенням довжини та розташування буїв колової дистанції 2000 м, із зазначенням місцезнаходження на березі створів та їх розпізнавальних знаків;

схему глибин дистанції з зазначенням напрямку руху води.

7. Акт обміру дистанції затверджує головний суддя спортивних змагань.

8. Акти щодо зміни дистанції з додатками направляються до ГСК та всі інстанції, які проводять та забезпечують проведення спортивних змагань на даній дистанції.

Обладнання дистанції

1. Обладнання дистанцій в офіційних спортивних змаганнях має відповідати вимогам :

ширина кожної доріжки має бути не менше 9 метрів;

глибина для дистанції 200 метрів, 500 метрів і 1000 метрів має бути не менше 2 метрів;

для дистанції 200 метрів, 500 метрів і 1000 метрів лінія старту і фінішу мають бути перпендикулярними до середньої лінії дистанції (до вісі дистанції);

межі стартової зони позначаються двома білими прапорами з обох сторін дистанції. Лінія фінішу розмічається двома червоними прапорами на буюх, розміщених за 5 м від зовнішніх бокових меж дистанції. Останній ряд буїв,

що розмічають доріжки на фініші, має бути за лінією створу на відстані від 1 м до 5 м.

V. СУДДІ

Призначення та затвердження суддів

1. Суддівська колегія утворюється для забезпечення фіксації результатів команд/екіпажів, визначення переможців спортивних змагань та формується з числа осіб, які є суддями з веслування на човнах «Дракон» відповідної категорії. Кількісний склад суддівської колегії визначається залежно від рангу та програми спортивних змагань, тривалості їх проведення.

2. Судді мають забезпечити проведення спортивних змагань у відповідності до Правил, зокрема забезпечувати рівні умови для спортсменів, які беруть участь у спортивних змаганнях.

3. Судді зобов'язані:

знати Правила, Положення, а також бути об'єктивними та принциповими у рішеннях;

мати посвідчення судді;

у зазначений час бути на місці проведення спортивних змагань задля проходження інструктажу, одержання необхідного інвентарю, документації, перевірити робоче місце та бути готовими до виконання обов'язків;

доповідати головному судді або його заступнику щодо будь-яких випадків порушення учасниками Правил та норм поведінки, сумлінно виконувати обов'язки.

4. Суддям заборонено:

залишати місце проведення спортивних змагань без дозволу старшого судді бригади, в яку вони входять, або головного судді спортивних змагань;

бути учасником спортивних змагань, представником або тренером.

5. У разі призначення суддів рекомендується заздалегідь визначати їх робочі ділянки і обов'язки. У залежності від конкретної ситуації головний суддя має право переміщати суддів з одної ділянки суддівства до іншої.

6. Усі судді спортивних змагань мають відповідну суддівську кваліфікацію.

7. Кількісний склад суддів та обслуговуючого персоналу визначається масштабом і програмою спортивних змагань, кількістю учасників, а також, особливостями місцевих умов та згідно з таблицею:

№ з/п	Члени суддівської колегії	Кількість суддів	
		до 300 учасників	більше 300 учасників
1	Головний суддя	1	
2	Заступник головного судді	1	
3	Суддя з безпеки учасників		1

4	Головний секретар		1
5	Секретар	2	3
6	Старший суддя на старті		1
7	Суддя на старті		1
8	Суддя - вирівнювач		1
9	Старший арбітр		1
10	Суддя на дистанції (арбітр)	1	2
11	Старший суддя на фініші		1
12	Секретар фінішу		1
13	Суддя на фініші		2
14	Старший суддя-секундометрист		1
15	Суддя-секундометрист	3	4
16	Суддя на повороті	2	4
17	Старший ботмаршал		1
18	Суддя-ботмаршал	6	8
19	Суддя-інформатор		1
20	Суддя нагородження	1	2
	Усього:	25	38

8. Для підготовки місць проведення спортивних змагань і для забезпечення умов для їх проведення в розпорядження головного судді спортивних змагань Оргкомітет може призначити коменданта спортивних змагань, необхідний обслуговуючий персонал, необхідну техніку та технічні засоби, які забезпечують можливість обробки, друкування та тиражування результатів (у т.ч. доступ до мережі Internet, відеокамери з монітором, ксерокс і комп'ютер з монітором).

9. Кількісний склад допоміжних суддівських служб визначається відповідно до кількості учасників спортивних змагань та програми спортивних змагань, особливостей умов проведення спортивних змагань згідно з таблицею:

№ з/п	Допоміжні суддівські служби	Кількість учасників спортивних змагань	
		до 300 учасників	більше 300 учасників
1	Медико-санітарні працівники (мін.)	2	2
2	Комендант спортивних змагань		1
3	Начальник дистанції		1
4	Персонал при човнах	6	6
5	Рятувальники	4	4
6	Мотористи катерів суддів на дистанції	2	2
7	Утримувачі човнів	12	12

8	Оператори відео/фото старту, фінішу	2	
9	Коментатор	1	1
10	Група нагородження	1	2
	Усього:	32	33

Головна суддівська колегія

1. До складу ГСК входять: головний суддя спортивних змагань, заступник головного судді спортивних змагань, головний секретар, старший суддя на фініші, старший суддя на старті.

2. Члени ГСК забезпечують підготовку та організацію роботи мандатної комісії, суддівської колегії та обслуговуючого персоналу, взаємодію із організацією, яка проводить спортивні змагання.

3. ГСК розглядає протести та апеляції і оголошує рішення офіційним представникам команд.

4. Після закінчення спортивних змагань ГСК складає письмовий звіт, до якого включаються результати спортивних змагань та коментарі щодо проведення спортивних змагань, враховуючи усі інциденти та конфліктні питання.

Цей звіт підписується головним суддею, головним секретарем та складається протягом двох годин після закінчення останнього заїзду. Складання звіту є завершальним етапом роботи суддівської колегії.

Головний суддя спортивних змагань

1. Головний суддя офіційних спортивних змагань призначається розпорядчим документом організатора щодо проведення спортивного змагання з урахуванням пропозицій ФУВЧД (її відокремлених підрозділів залежно від рангу спортивних змагань), очолює суддівську колегію спортивних змагань, керує спортивними змаганнями в межах повноважень, відповідає за їх проведення відповідно до цих Правил та Положення. Головний суддя офіційних спортивних змагань має бути спортивний суддя Національної категорії.

2. Технічну підготовку місць необхідних для проведення спортивного заходу забезпечує організація, яка проводить спортивні змагання.

3. Головний суддя спортивних змагань зобов'язаний:

особисто перевірити готовність дистанції, обладнання, рятувальну службу, медичне забезпечення;

перевірити наявність або встановлення створних знаків у відповідності до схеми затвердженої дистанції. У разі відсутності відповідним чином затвердженої схеми дистанції, неможливості до початку спортивних змагань її скласти та встановити створні знаки на місцях головний суддя зобов'язаний оголосити спортивні змагання такими, що не відповідають нормам і вимогам для присвоєння спортивних звань і розрядів, поінформувати щодо цього Міністерство молоді та спорту України, відповідні регіональні структурні підрозділи сфери фізичної культури та спорту;

- розподілити обов'язки між суддями;
 - провести з суддями інструктаж;
 - разом з начальником дистанції перевірити довжину колової дистанції і надійність встановленого на воді устаткування і знаків розмітки дистанції;
 - перед початком спортивних змагань та після їх закінчення, провести брифінг з представниками команд за участю суддів, затвердити результати жеребкування і спортивних змагань;
 - у складі ГСК розглянути подані протести і прийняти за ними відповідні рішення згідно з термінами, встановленими Правилами;
 - перед тим, як винести рішення з питань щодо порушення Правил під час проходження дистанції, необхідно враховувати думку суддів, які брали участь в суддівстві заїзду;
 - прийняти рішення за заявою суддів на дистанції щодо порушення учасниками спортивних змагань правил проходження дистанції і повідомити рішення секретаріату до оголошення результатів заїзду. У випадках, які вимагають уточнення обставин, рішення має бути прийнято не пізніше закінчення спортивних змагань. У такому випадку результати заїзду не оголошуються до прийняття остаточного рішення щодо порушення;
 - передати журі спортивних змагань на розгляд суперечні питання, остаточне рішення за якими виходить за межі компетенції головного судді спортивних змагань;
 - у зазначений термін подати звіт головного судді і протоколи до організації, яка є відповідальною за проведення спортивних змагань.
4. Головний суддя спортивних змагань має право:
- внести пропозиції щодо організації, відміни чи перенесення спортивних змагань, якщо місце їх проведення, обладнання і інвентар виявляться непридатними або не відповідають вимогам Правил;
 - внести корективи до програми спортивних змагань;
 - припинити подальше проведення спортивних змагань, влаштувати тимчасову перерву чи перенести їх на наступний день у разі несприятливих метеорологічних умов чи з будь-яких інших причин, які можуть мати негативний вплив на здоров'я учасників;
 - усувати від участі у суддівстві спортивних змагань суддів, які припустилися грубих порушень чи таких, що не справились з виконанням обов'язків;
 - відмінити рішення судді, якщо сам переконався у його помилковості і прийняти своє рішення;
 - не допустити до спортивних змагань учасників, які за віком або через інші причини не відповідають вимогам Правил, Положення;
 - дискваліфікувати учасників спортивних змагань за недисциплінованість або грубе порушення Правил;
 - усунути від керівництва командою представників команд і тренерів за порушення Правил, Положення, за недобросовісне виконання обов'язків і особисту недисциплінованість.

5. Головний суддя не має права відмінити чи змінювати Положення, крім випадків, якщо Положення суперечить Правилам. Суддівська колегія зобов'язана керуватися Правилами.

6. Головний суддя вирішує питання, які виникають в ході спортивних змагань і не передбачені Правилами, Положенням. У процесі вирішенні питань має керуватися нормами законодавства України, загально прийнятими в спорті принципами і традиціями.

Заступник головного судді

1. Для більш оперативного реагування на події, що можуть виникати під час проведення офіційних спортивних змагань, призначається заступник головного судді.

2. Обов'язки заступника визначає головний суддя спортивних змагань. За відсутності головного судді його обов'язки виконує його заступник.

3. Якщо у спортивних змаганнях не призначено заступника головного судді, його обов'язки під час його відсутності виконує головний суддя на фініші.

Головний секретар спортивних змагань

1. Функції та обов'язки головного секретаря спортивних змагань: організовує роботу секретаріату і відповідає за правильність ведення обліку результатів спортивних змагань;

готує матеріали і документацію для спортивних змагань;

приймає іменні заявки від організацій, які беруть участь в роботі мандатної комісії;

за узгодженням з головним суддею спортивних змагань розподіляє обов'язки між секретарями та керує їх роботою;

веде протокол зборів суддів, веде облік роботи суддів, працюючих під час спортивних змагань;

під керівництвом і за участі головного судді, складає програму спортивних змагань, на основі результатів жеребкування, і доводить до відома результати представникам і суддям;

обробляє суддівські записи, веде підрахунок очок і виводить підсумкові результати командної, особистої, особисто-командної першості;

надає коментатору і відповідальному за зв'язки зі ЗМІ відомості щодо учасників та результати спортивних змагань;

приймає протести і заяви, доповідає головному судді і фіксує час їх надходження;

за особливо несприятливих метеорологічних умовах фіксує доповіді представників команд щодо повернення з дистанції спортсменів;

складає загальний технічний звіт щодо результати проведених спортивних змагань і направляє оформлені протоколи до відповідної федерації чи організації, які проводили спортивні змагання.

2. Для виконання вказаної роботи в допомогу головному секретарю спортивних змагань призначаються судді-секретарі у кількості, залежній від рангу спортивних змагань та кількості учасників.

Суддя з безпеки

1. Суддя з безпеки відповідає за питання, що стосуються безпеки екіпажів-учасників спортивних змагань, поки вони знаходяться на воді.

2. До початку спортивних змагань має бути упевнений, що план дій в разі надзвичайних подій доведений до відома усіх членів екіпажів і учасників спортивних змагань.

3. Функції та обов'язки судді з безпеки:

не менше, ніж за добу до початку спортивних змагань, перевіряє відповідність і готовність спортивних споруд, готовність дистанції до початку спортивних змагань;

контролює наявність рятувальних засобів з відповідною кількістю навчених рятувальників з необхідним обладнанням;

подає висновки щодо готовності до початку спортивних змагань безпосередньо головному судді спортивних змагань;

до початку спортивних змагань координує дії рятувальної служби та медичних працівників, має перевірити наявність рятувального спорядження;

у разі погіршення метеорологічних умов подає головному судді пропозицію щодо скасування чи перенесення окремих заїздів або спортивних змагань.

4. Входить до складу комісії, яка затверджує дистанцію.

5. Має бути присутнім на зборах капітанів і суддів.

Старший суддя на старті

1. До початку заїздів разом з головним суддею спортивних змагань перевіряє правильність установки стартового обладнання і відповідність установки стартових створів до схеми затвердженої дистанції.

2. Керує роботою суддів та утримувачів човнів на старті.

3. Старший суддя на старті безпосередньо відповідає за правильність подачі старту у кожному заїзді.

4. Контролює прибуття команд на старт згідно з програмою спортивних змагань.

5. Проводить старт згідно з Правилами. Коли учасники заїзду вирівняні, подає стартову команду «Готовність!». Якщо всі учасники готові, подається команда «УВАГА» і через 1-5 секунд – команда «РУШ!» (або звуковий сигнал стартового пристрою чи постріл із стартового пістолету). За необхідності затримати старт після того, як була подана команда «Увага!», суддя на старті подає команду: «СТОП!». В разі фальстарту суддя на старті має повернути учасників заїзду на стартову лінію командою «СТОП! СТОП! СТОП!» та повторним звуковим сигналом стартового пристрою.

6. Визначає чи правильно був взятий старт учасниками. У випадку фальстарту повідомляє головного суддю і чекає на його рішення щодо проведення повторного старту. У випадку необхідності, назначає повторний старт, зробивши попередження учасникам, які порушили правила старту.

7. Повідомляє у секретаріат та суддям на фініші щодо учасників, які отримали попередження за фальстарт і за інші порушення Правил.

8. Повідомляє на фініш щодо кількості екіпажів, які прийняли старт в кожному заїзді.

9. Для виконання вказаної роботи в допомогу старшому судді на старті у всіх спортивних змаганнях призначаються судді на старті та судді-вирівнювачі у кількості, залежній від рангу спортивних змагань та кількості учасників. Судді на старті виконують усі розпорядження старшого судді на старті.

Суддя-вирівнювач

1. Несе відповідальність за перевірку форми екіпажу, кількість учасників в кожному човні і відповідність флюгарки на човні номеру доріжки.

2. Має запросити човни до лінії старту і вирівняти їх на стартовій лінії. Коли човни знаходяться на одному рівні і правильно вирівняні, повідомляє старшому судді на старті.

3. Коли усі команди підтвердили готовність, має підняти білий прапор, який має залишатися піднятим до початку заїзду. У разі фальстарту, негайно має бути піднятий червоний прапор і опущений білий.

Старший суддя на дистанції

1. Керує роботою суддів на дистанції (арбітрів) та суддями на поворотах (2000 м).

2. Щодо всіх випадків порушення учасниками Правил доповідає головному судді спортивних змагань одразу після закінчення заїзду, в якому мало місце порушення Правил.

3. У спортивних змаганнях на дистанції довжиною більше 1000 метрів старший суддя на дистанції має знаходитись у такому місці, звідки можна спостерігати за ходом гонки.

Суддя на дистанції (арбітр)

1. Функції та обов'язки арбітра:

супроводжує на моторному човні учасників заїзду на дистанціях 500 і 1000 м, не перешкоджаючи їм;

визначає правильність проходження дистанції учасниками спортивних змагань;

попереджає та зупиняє всі човни заїзду, у випадку перешкоди на дистанції, махаючи червоним прапором або подаючи звуковий сигнал поки всі човни не припинять рух та повідомляє старшого суддю на дистанції;

повідомляє червоним прапором щодо випадків порушення Правил відразу після закінчення заїзду, в якому було порушення Правил;

зупиняє заїзд, якщо виникли обставини, які заважають його подальшому проведенню і з'являються причини, які можуть вплинути на стан здоров'я учасників;

якщо в заїзді не сталося порушень, піднімає білий прапор;

у разі супроводження заїзду в катері судді на дистанції окрім нього може знаходитися тільки моторист.

Суддя на повороті

1. Призначається в разі проведення спортивних змагань на дистанціях з поворотами більше 1000 метрів.
2. Визначає правильність проходження поворотів учасниками спортивних змагань і доповідає старшому судді на дистанції щодо порушень, які відбулись на повороті.

Старший суддя на фініші

1. До початку спортивних змагань перевіряє відповідність установки фінішних створів до схеми затвердженої дистанції, стан обладнання фінішу, справність суддівського інвентарю і приладів, установку апаратури відеозапису фінішу.
2. Розподіляє обов'язки між суддями на фініші та суддями-секундометристами.
3. Визначає порядок реєстрації учасників, які перетинають лінію фінішу.
4. Підписує суддівський запис щодо порядку проходження фінішу учасниками заїзду.

Суддя на фініші

1. Реєструє послідовність проходження човнами фінішу. Результати реєстрації заносить до суддівського блокноту, який зберігається до кінця спортивних змагань. Забороняється вносити будь-які виправлення в первинні записи.
2. Один з суддів на фініші призначається секретарем фінішу, до обов'язків якого входять оформлення суддівської записки фінішу, своєчасне представлення її секретаріату, судді-інформатору і на дошку повідомлень. Ніяких виправлень в фінішний запис вносити без підпису старшого судді на фініші не дозволяється.
3. У разі проведення спортивних змагань на дистанції 2000 м у бригаду суддів на фініш може призначатися суддя, який веде рахунок кіл, які пройшов екіпаж.

Суддя - секундометрист

1. Функції та обов'язки судді-секундометриста:
до початку спортивних змагань отримує секундоміри, звіряє точність ходу, перевіряє систему автохронометражу;
за командою судді на старті «Руш!» вмикає секундомір;
фіксує час пересікання лінії фінішу учасниками заїзду, після закінчення заїздів доповідає результати секретарю фінішу;
у разі наявності системи автоматичного хронометражу пускає контрольні секундоміри за командою судді на старті: «Руш!».
2. Дублювання автоматичної хронометричної системи ручними секундомірами є обов'язковим.

Старший суддя ботмаршал (суддя з контролю за човнами і виходу екіпажів на старт)

1. Функції та обов'язки старшого судді-ботмаршалу:
до початку спортивних змагань перевіряє обладнання, яке знаходиться в зоні посадки у човни;

під час спортивних змагань координує дії з комендантом спортивних змагань;

розподіляє обов'язки між судьями-ботмаршалами в зоні посадки у човни; контролює відповідність назви команди номеру заїзду та номеру флюгарки на човні;

контролює ідентичність форми учасників екіпажу, наявність номерів учасників спортивних змагань;

контролює відповідність даних складу екіпажу тим, які вказані в заявочному листі.

Інформує головного суддю, старшого суддю на старті та секретаріат щодо невиходу команди до зони посадки у човни та у випадку часової затримки, рапортує з чиеї провини вона сталася.

Несе в межах повноважень відповідальність за своєчасний вихід екіпажів до зони старту згідно з програмою спортивних змагань.

Для виконання вказаної роботи в допомогу старшому судді-ботмаршалу спортивних змагань призначаються судді-ботмаршали у кількості, залежній від рангу спортивних змагань та кількості учасників. З числа суддів-ботмаршалів призначається секретар зони посадки у човни.

Суддя-інформатор

1. Функції та обов'язки старшого судді-інформатора:

оголошує розпорядження і вказівки головного судді спортивних змагань і його заступників;

оголошує програму спортивних змагань і порядок проведення спортивних змагань;

інформує учасників і глядачів щодо ходу спортивних змагань, результати заїздів, які відбулися, переможців і призерів спортивних змагань.

VI. СУДДІВСЬКІ СЛУЖБИ

Лікар спортивних змагань

1. До медичного забезпечення спортивних змагань залучаються кваліфіковані медичні працівники. Присутність лікаря зі спортивної медицини обов'язкова у спортивних змаганнях усіх рівнів.

2. Лікар спортивних змагань входить до складу суддівської колегії на правах заступника головного судді. Усі рішення в межах компетенції обов'язкові для учасників, суддів, організаторів спортивних змагань. Лікар представляє в Оргкомітет або суддівську колегію план медичного забезпечення спортивних змагань та звіт щодо їх виконання.

3. Перед початком спортивних змагань перевіряє в заявках візи лікаря спортивної медицини щодо допуску спортсменів до спортивних змагань.

4. Надає медичну допомогу учасникам спортивних змагань, надає висновок щодо можливості подальшої участі у спортивних змаганнях спортсменів, які отримали травму чи захворіли під час спортивних змагань.

5. Щодо випадків надання медичної допомоги учасникам спортивних змагань лікар зобов'язаний доповідати в ГСК та представнику команди.

6. Після закінчення спортивних змагань надає головному судді спортивних змагань звіт з зазначенням випадків травм і захворювань.

Начальник дистанції

1. Призначається організацією, яка проводить спортивні змагання. Забезпечує та виконує вимоги специфікацій дистанцій під час проведення спортивних змагань.

2. Перед початком спортивних змагань пред'являє обладнання дистанції головному судді спортивних змагань.

3. У разі необхідності вживає заходів щодо скорішого усунення недоліків в обладнанні дистанції.

4. Керує роботою технічного персоналу, призначеного для обслуговування дистанції і роботи катерів, виділених для арбітрів.

Комендант спортивних змагань

1. Призначається організацією, яка проводить спортивні змагання.

2. До обов'язків коменданта входить координація роботи допоміжних служб, які задіяні в проведенні спортивних змагань та технічне забезпечення спортивних змагань, у тому числі:

обладнання приміщень, виділених для роботи суддівської колегії, місць роботи суддів на березі, а також приміщень, які передбачені для учасників спортивних змагань;

підготовка необхідної кількості відповідного спортивного та суддівського інвентарю.

Начальник рятувальної служби

1. До початку спортивних змагань має перевірити справність та наявність рятувального спорядження.

2. Координує дії з суддею з безпеки.

3. Керує роботою рятувальників. Рятувальники мають забезпечити всі необхідні заходи для запобігання нещасних випадках і оперативно надавати допомогу потерпілим.

4. Керує наданням необхідної допомоги учасникам, які опинилися у воді.

5. Має постійний зв'язок з медичним персоналом та у будь який момент викликати медичну допомогу.

6. У разі виникнення небезпечної ситуації має терміново повідомити головного суддю спортивних змагань.

7. Один з рятувальних катерів має знаходитися на воді в зоні старту, другий – в зоні фінішу.

Оператор відеозйомки

1. В офіційних спортивних змаганнях обов'язково має проводитися відеозапис старту та фінішу в кожному заїзді.

2. Перед початком спортивних змагань має підготувати апаратуру і повідомляє старшого суддю на фініші (на старті) щодо її готовності.

3. Демонструє запис фінішу (старту) старшому судді, головному судді спортивних змагань, і, за їх вказівками, іншим суддям. Порядок допуску представників команд до перегляду запису фінішу (старту) визначає головний суддя спортивних змагань, у кожному випадку окремо.

VII. ПРАВИЛА ПРОХОДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЇ

Старт

1. Відлік номерів доріжок на старті визначається зліва направо за напрямком руху човнів від старту до фінішу.

2. Старт не може бути даний раніше часу, вказаного в програмі спортивних змагань чи оголошення головного судді.

3. Екіпажі не можуть входити в стартову зону без запрошення судді.

4. У спортивних змаганнях на дистанціях 200 метрів, 500 метрів, 1000 метрів всі екіпажі-учасники чергового заїзду мають зібратися на відстані не більше 50 метрів за лінією старту або в спеціально відведеному місці принаймні за 5 хвилин до старту. Не пізніше ніж за 2 хвилини до фактичного часу старту екіпажі запрошуються на лінію старту командою «На старт» і займають місця на доріжках, які відповідають їх стартовим номерам за результатами жеребкування.

5. Екіпажу, який прибув в зону старту пізніше вказаного часу, може бути винесене попередження, рівне попередженню за фальстарт.

6. Суддя на старті опитує учасників щодо готовності до старту. У разі готовності екіпажу стерновий піднімає руку. Після підтвердження всіма екіпажами готовності до старту суддя-вирівнювач вирівнює човни відповідно лінії створу.

7. Учасники заїзду, який відбуватиметься і які прибули до зони старту після опитування щодо готовності стартувати, вважаються такими, які відмовилися стартувати і дискваліфікуються в даному виді програми.

8. Початкове положення човнів: човни на стартовій лінії мають бути розташовані таким чином, щоб носи човнів (у разі наявності - голова дракона) були вирівняними в одну лінію. Коли старт дається за допомогою утримувачів, утримувачі мають тримати корму човна. В якості альтернативи кожен рульовий має тримати мотузок, прикріплений до стартового понтону або станції. У разі, якщо утримуваний старт неможливий з технічних причин, за рішенням журі спортивних змагань може бути дозволений «вільний» старт.

9. Екіпаж може заявити щодо тимчасової неможливості стартувати у випадку появи на дистанції перешкод у вигляді предметів, які сплили, пропливаючих судів, сторонніх човнів, невидимих судді на старті, у разі недостатньої відстані між човнами, якщо нема стартових плотів. У випадку неготовності прийняти старт барабанщик піднімає і утримує підняту руку. За заяву щодо неможливості стартувати, з метою отримання зиску для себе, у разі фактичної відсутності причин, екіпажу виноситься попередження.

10. Заява екіпажу щодо неможливості стартувати із-за несправного обладнання не приймається (за виключенням пробоїни в човні). Якщо ламається весло, учаснику екіпажу не дозволяється отримувати сторонню допомогу.

11. Коли учасники заїзду вирівняні, суддя на старті подає старту команду «Готовність!», якщо екіпаж не готовий прийняти старт, барабанщик має негайно подати знак шляхом підняття схрещених рук.

12. У разі, коли суддя на старті переконався, що всі учасники готові, подається команда «УВАГА» і через 1-5 секунд - команда «РУШ!» (або інший, заздалегідь оговорений з представниками команд звуковий сигнал стартового пристрою), під час цієї команди утримувачі відпускають корму човна або кермові відпускають мотузку – в залежності від обставин.

13. Після команди «Увага!» веслярі мають прийняти вихідне положення для початку першого руху і залишатися в цьому положенні до команди судді на старті «Руш!» (або звукового сигналу стартового пристрою). Будь-які рухи в човні між цими двома командами забороняються. Порушення цього пункту правил розцінюється як фальстарт.

14. У разі необхідності затримати старт після того, як була подана команда «Увага!», суддя на старті подає команду: «СТОП!». Після цієї команди учасники спортивних змагань і утримувачі човнів приймають положення, відповідне до команди «На старт!».

15. Фальстартом вважається, якщо один чи декілька човнів почали рух між командами «Увага» та «Руш!» (або звуковим сигналом стартового пристрою).

16. У разі фальстарту вирівнювач підіймає червоний прапор, суддя на старті має повернути учасників заїзду командою «СТОП! СТОП! СТОП!», повторним звуковим сигналом стартового пристрою та за допомогою арбітру. Арбітр перетинає дистанцію перед човнами, розмахуючи червоним прапором до тих пір, поки учасники заїзду не зупинять рух човнів.

17. Судді на фініші і секундометристи сповіщаються засобами зв'язку та відмашкою червоним прапором щодо фальстарту і повернення учасників заїзду на лінію старту.

18. Винний у фальстарті екіпаж отримує попередження. За другий і наступний фальстарт у повторних заїздах дискваліфікується екіпаж, який його створює.

19. Повернені назад учасники знов шикуються на лінії старту.

20. У разі повторного старту поверненого назад заїзду екіпаж, який не прибув на старт до опитування учасників щодо готовності стартувати, до проходження дистанції не допускається і дискваліфікується в даному номері програми.

21. У разі виникнення непередбачених обставин на перших 50 метрах дистанції, наприклад, зіткнення між двома човнами, викликане водними умовами або поломкою стернового весла, що може істотно вплинути на безпеку учасників та на хід гонки, суддя-арбітр може зупинити заїзд і негайно сповістити причини зупинки головному судді спортивних змагань. Судді на старті і арбітр в цьому випадку діють так само як при фальстарті.

22. На дистанції 200, 500, 1000, 2000 метрів екіпаж, який перевернувся або затонув, набравши велику кількість води, дискваліфікується в номері програми. На дистанції більше 2000 м екіпажі, які перевернулися або затонули, набравши велику кількість води і самостійно, без сторонньої допомоги сіли до човна, мають право продовжувати спортивні змагання.

23. У спортивних змаганнях з роздільним стартом, старт може даватися двома способами:

коли для кожного екіпажу час старту регламентовано, старт дається з місця, з однаковим інтервалом часу, екіпаж за командою судді на старті займає місце на лінії старту та починає рух за командою «Руш» судді на старті, при цьому екіпаж, який почав рух дистанцією без команди судді на старті карається п'ятьма секундами штрафу, які додаються до часу, який показаний учасником після проходження дистанції. Екіпаж, який до команди «Руш» виїхав більше ніж на пів корпусу човна дискваліфікується у даному виді програми;

коли човни стартують з інтервалом за командою судді стартера «Руш» за 30 метрів до стартової лінії. Час старту кожного екіпажу фіксується судьями в той момент, коли ніс човна реально перетинає лінію старту. Час інтервалу старту фіксується другим суддею на старті (секретарем старту).

24. Інтервал старту між екіпажами в обох випадках може бути від 10 до 30 секунд.

25. Якщо один або декілька екіпажів з різних причин не вийшли на старт – порядок старту та інтервал часу між екіпажами зберігається згідно зі стартовим протоколом.

26. В офіційних спортивних змаганнях всі старти мають бути зафіксовані відеокамерою. Записи знаходяться у розпорядженні старшого судді на старті.

27. Рішення щодо покарання (попередження та часові штрафи) на старті приймає старший суддя на старті та інформує головного суддю спортивних змагань та головного суддю на фініші.

Проходження дистанції

1. У разі зіткнення між двома або більше човнами, арбітри мають повідомити обставини головному судді, який може дискваліфікувати порушника, якщо зіткнення істотно вплинуло на результат заїзду, чи призначити повторний заїзд для учасників зіткнення. Коли на думку головного судді один або декілька екіпажів могли уникнути зіткнення шляхом прийняття дій, наприклад, припинити веслувати, але не зробили цього, екіпаж або екіпажі можуть бути дискваліфіковані в цьому виді програми або навіть в спортивних змаганнях в цілому.

2. Якщо екіпаж знаходиться в тяжкому положенні, наприклад, один з членів екіпажу випав за борт, барабанщик або стерновий має попередити рятувальників і арбітрів, використовується міжнародний сигнал лиха, тобто, руки мають бути у витягнутому положення (горизонтально), а потім піднімаються у вертикальне положення, схрещуючись над головою і повертаючись потім в горизонтальне положення. Сигнал лиха треба повторювати до того моменту, поки відреагують рятувальники і арбітри.

3. Ушкодження човна: якщо, на думку головного судді, човен був свідомо пошкоджений екіпажом, який в ньому знаходиться чи іншим екіпажом у ході проходження дистанції, ГСК може дискваліфікувати екіпаж або екіпажі в цьому виді програми. Крім того, за рекомендацією Оргкомітету, на екіпаж або екіпажі може бути накладений штраф і обов'язок відшкодувати витрати на ремонт човна.

Дистанції 200 метрів, 500 метрів, 1000 метрів

1. Кожний екіпаж-учасник спортивних змагань має прямувати посередині водної доріжки і не підходити до другого учаснику ближче, ніж на 2 метра між веслами веслярів в будь-якому напрямку, в тому числі і за наявності розмітки, яка розмежує доріжки.

2. Заїзди на 500 метрів і 1000 метрів супроводжують арбітри на катерах. Арбітри також, додатково, можуть знаходитися на березі, з боків або в кінці дистанції, щоб мати чітку «лінію видимості» для того, щоб визначати реальне положення човнів на доріжках. Щодо порушень старший арбітр має негайно повідомити головного суддю.

3. Екіпаж-учасник заїзду, який перейшов на іншу доріжку, після отримання команди арбітра щодо вирулювання в сторону, має негайно звільнити чужу доріжку, не перешкоджаючи іншим учасникам заїзду.

4. Екіпаж, який не виконав повторні вказівки судді щодо вирулювання, отримає покарання - штраф 5 секунд додаткового часу або, у разі ігнорування команд та попереджень арбітрів, створення загрози життю та здоров'ю інших учасників, дискваліфікується в даному номері програми.

5. У випадку створення такої загрози команда, спричинивши загрозу має негайно зупинитися.

6. Якщо екіпаж покинув доріжку через ненавмисну помилку стернового, і намагається виправити помилку, не заважаючи іншим учасникам заїзду, якщо його дії не впливають на результат інших учасників заїзду, арбітр може не застосовувати штраф і виносити попередження.

7. На дистанціях 200 метрів, 500 метрів, 1000 м екіпажам заборонено «сидіти на хвилі». Арбітр, що супроводжує заїзд, повідомляє щодо порушень головного суддю. Головний суддя приймає рішення щодо покарання, в залежності чи принесло це перевагу екіпажу, який «сидів на хвилі».

8. Якщо в проведеному заїзді не було порушень Правил, арбітр інформує суддів на фініші по радіо, чи підняттям білого прапора. У разі порушення Правил підіймається червоний прапор.

Дистанції 2000 метрів і більше

1. Правила проходження дистанції 2000 метрів мають розглядатися в сукупності.

2. Екіпажі мають тримати напрямок уздовж прямої лінії дистанції протягом усієї гонки за винятком обгону та поворотів. Виключення – екіпажі стартують загальним стартом. У разі загального старту човни мають прямувати курсом, паралельним середньої лінії дистанції на відстані, яка зазначена в Положенні.

3. Якщо до екіпажу наближається човен, який стартував пізніше, необхідно, щоб стерновий екіпажу, який іде попереду, дотримувалася за винятком випадків обгону, відстань в мінімум 6 метрів «чистої води» від буїв ліворуч човна, щоб надати екіпажам, які можуть обганяти цей човен, достатньо місця для здійснення обгону.

4. Екіпажі в разі здійснення обгону мають дотримуватися правила «чистої води» між човнами. Якщо команда ігнорує вказівки щодо правила двох метрів і тим самим змушує інший човен (човни) йти за невинувато широким радіусом для того, щоб уникнути зіткнення, головний суддя призначає штраф 15 секунд.

5. Екіпаж, який зробив спробу обійти човен, що йде попереду, не має права створювати перешкоди для інших екіпажів. У свою чергу екіпажі, які обганяють, не мають права створювати перешкоду човну, що їх обганяє шляхом різкої зміни курсу, який загрожує зіткненням човнів. Винні в порушенні зазначених вимог отримують покарання штрафом 15 секунд, або, у разі створення загрози життю та здоров'ю учасників, дискваліфікуються в даному номері програми спортивних змагань.

6. Обгін здійснюється з лівого боку човна, якого обганяють, за винятком тих випадків, коли ширина дистанції дозволяє екіпажу здійснити обгін «чистою водою» справа від човна. Обгін справа дозволений після старту протягом перших 300 метрів дистанції, а також після виходу з поворотної зони. У інших випадках обгін справа залежить від наявності «чистої води» для екіпажу, який обганяє.

7. У разі проходженні поворотів на колових дистанціях буї обходять проти часової стрілки (буї лишається зліва від човна).

8. На повороті екіпаж має дотримуватися правила «чистої води» в два метри, яке визначене.

9. Екіпаж не буде дискваліфікований за дотики (лівим бортом човна) до поворотних буїв, або за те, що порушено правило «чистої води», якщо він не створив перешкод іншим учасникам заїзду.

10. Екіпаж, який обійшов буї (або декілька буїв) з внутрішньої сторони дистанції (справа від човна) має бути дискваліфікований.

11. Екіпаж, який обійшов буї (або декілька буїв) з внутрішньої сторони дистанції (справа від човна) не буде дискваліфікований, якщо порушення було допущено, з метою уникнення навалу іншого човна. Остаточне рішення стосовно дискваліфікації приймає ГСК спортивних змагань.

12. У поворотній зоні наздоганяючий човен отримує право на обгін внутрішнім курсом, якщо ніс цього човна (або голова дракона) за 50 метрів до повороту опинився на рівні стернового управління човна, який наздоганяють («перекриття»).

13. Екіпаж, який наздоганяють, має поступитися курсом, він не має права створювати перешкоду човну, який обганяє, шляхом різкої зміни курсу, має дотримуватися правила «чистої води». В разі порушенні цих вимог може отримати покарання штрафом до 20 секунд або у разі створення загрози життю та здоров'ю учасників, дискваліфікуються в даному номері програми спортивних змагань.

14. Човен, який не досяг «перекриття» у вході в поворотну зону, не має намагатися обігнати з внутрішньої сторони човен, що йде попереду. Він може йти за ним, проходячи поворот або йти на обгін справа, зобов'язаний виконувати правило «чистої води» між двома човнами.

15. Якщо човен, що йде попереду вибрав занадто широкий радіус для повороту, а човен, що йде ззаду, у свою чергу, не отримав «перекриття», другий човен може спробувати обігнати ліворуч, якщо є достатньо відстані між буями і човнами, щоб виконати правило «чистої води» між двома човнами (два метра) і буями (шість метрів). Під час маневру другий човен має поважати і забезпечувати право першого човна упродовж усього повороту. У разі порушення другий човен може отримати штраф до 20 секунд. Якщо, на думку ГСК будь-який гоночний маневр другого екіпажу або відсутність «чистої води» між човнами поставили під загрозу безпеку іншого екіпажу або істотно вплинули на результат, винний екіпаж може бути дискваліфікований.

16. Учасники обов'язково мають дотримуватись правил безпеки під час обгону на повороті і на прямій дистанції.

17. Якщо дії одного екіпажу призвели до створення перешкод, із-за яких інший екіпаж втратив час і арбітр це підтвердив, головний суддя, після ретельного розгляду обставин, що сталися, може призначити «часовий бонус» до 20 секунд потерпілому екіпажу.

18. Коли екіпаж завершив останній поворот і вийшов з поворотної зони, він може займати будь-яке положення в межах дистанції. Обгони іншого човна допускаються з обох боків, за умови виконання правила «чистої води».

19. Усі екіпажі мають перетнути лінію фінішу в межах доріжок дистанції. Екіпаж, який порушив цей пункт Правил карається 5 секундами додаткового часу.

Зупинка заїзду

1. Арбітр має зупинити заїзд, якщо суддя на старті зафіксував фальстарт, підняв червоний прапор, голосом подав команду «СТОП! СТОП! СТОП!» або подав повторний звуковий сигнал за допомогою стартового пристрою. Суддя - арбітр має знаходитися в човні, який розміщений за доріжками, не менше 50 метрів від стартової лінії ввєрх за ходом дистанції. Човен судді на дистанції має перетинати дистанцію перед екіпажами і махати червоним прапором. Це триватиме до тих пір, поки всі човни не зупиняться.

2. Якщо перешкоди, які з'явилися на дистанції, вплинули на результати учасників, а заїзд не був зупинений, за представленням арбітра головний суддя може призначити повторне проходження дистанції учасниками цього заїзду.

3. Учасники, які зійшли з дистанції до зупинки заїзду, у випадку повторного проведення заїзду, до проходження дистанції не допускаються.

4. В усіх випадках повторного проходження дистанції із-за зупинки заїзду, заміну учасників екіпажу заборонено.

Навал

1. Навалом вважається зіткнення човнів чи весел учасників заїзду, внаслідок чого один з екіпажів втратив перевагу чи постраждав, а також

зіткнення екіпажу з обладнанням дистанції, після якого учасник отримав переваги. Екіпаж човна, який обганяють, має взяти вправо і забезпечити в разі проходження повороту відстань між лопатками весел екіпажів мінімум два метри. Екіпажі, які не забезпечили виконання цього правила, наказуються штрафним часом 20 секунд.

2. Якщо зіткнення човнів чи весел було незначним, і арбітр чи суддя на повороті визначив, що в результаті зіткнення ніхто з учасників не отримав переваг і не став на заваді іншому, таке зіткнення не вважається навалом.

3. Винним у навалі вважається:

1) на дистанціях 200 метрів, 500 метрів, 1000 метрів екіпаж, який вийшов за межі своєї доріжки;

2) на дистанціях 2000 метрів і більше:

екіпаж, човен якого йшов курсом не паралельним до середньої лінії дистанції;

екіпаж, який йшов позаду, серед човнів, які йшли паралельним курсом і зіткнулись;

екіпаж, який обганяли, якщо він навмисно (різкою зміною напрямлення руху чи несподіваною зупинкою) створив умови, внаслідок чого екіпаж, який обганяв, не зміг уникнути навалу.

4. Екіпаж, який винен в навалі, поломці весел чи човнів, дискваліфікується на даний заїзд.

5. Якщо навал вплинув на спортивні результати і на розподіл місць учасників, заїзд, в якому мав місце навал, за рішенням головного судді, може бути проведений повторно, без участі винного в навалі. Час проведення нового заїзду визначається виходячи з можливостей програми спортивних змагань.

6. Учасник попереднього, відбіркового чи напівфінального заїзду, який мав шанси пробитися в наступний етап спортивних змагань і постраждав в результаті навалу на нього іншого човна чи через появу перешкод на дистанції, за наявності технічних умов рішенням головного судді може бути допущений до проходження в іншому відбірковому, напівфінальному чи фінальному заїзді в якості додаткового учасника.

7. У разі втраті управління човном учасник має вжити заходи для того, щоб не заважати решті учасників заїзду. Несправність інвентарю не знімає з учасника відповідальності за навал.

8. У разі навалу іншого човна на нього учасник не може зупинити веслування до зупинки арбітром заїзду. Учасник, який зупинив веслування до зупинки заїзду, не може опротестувати у разі затвердження головним суддею результатів заїзду.

Лідирування

1. Лідируванням вважається супроводжування екіпажу будь ким з цієї ж команди, з води - спереду чи збоку на човні, катері чи на іншому плавзасобі.

2. Учасник, якого лідирували, дискваліфікується у даному виді програми.

Фініш

1. Екіпаж, у якого ніс човна пересік лінію фінішу з такою самою кількістю спортсменів, яка була на старті, вважається таким, що закінчив дистанцію.
2. Якщо фініш обмежений прапорами, учасник вважається таким, що закінчив дистанцію за умови, що він фінішував між прапорами фінішу.
3. З метою визначення найсильнішого екіпажу, у випадку, коли два чи більше човнів показали однаковий час:
 - у фінальному заїзді присуджується одне й те ж саме місце;
 - у відбіркових чи напівфінальних заїздах, як виключення, може додаватися сьома доріжка, якщо є така технічна можливість у організаторів спортивних змагань та дозволяє ширина водоймища;
 - якщо в організаторів спортивних змагань немає технічної можливості та ширина водоймища не дозволяє додати доріжку, наприклад, суддівська колегія може звернути увагу на час, який команди показали у попередніх заїздах даного виду програми.
4. У тому випадку, коли у суддів виникли суперечки відносно черговості пересікання лінії фінішу учасниками заїзду, проглядається фото чи відеозапис, дані яких беруться за основу для прийняття остаточного рішення. Якщо на лінії фінішу використовується система відеозапису, її дані використовують тільки для орієнтації суддів для вирішення суперечного питання.
5. Для розгляду спірних питань використовується тільки апаратура, яка знаходиться в користуванні суддівської колегії.
6. За відсутності фотофінішу і відеозапису суперечні питання відносно порядку пересікання лінії фінішу учасниками заїзду, вирішуються голосуванням суддів на фініші. В разі рівності голосів – голос старшого судді на фініші дає перевагу, за умови, що в момент заїзду він знаходився у лінії створу фінішу. Рішення суддів остаточне.
7. Екіпаж, який закінчив дистанцію, не може зупинитися на лінії фінішу і має продовжувати рух за своєю траєкторією до тих пір, поки човен не віддалиться від лінії фінішу.
8. Після того, як екіпаж фінішував, він має повернутися до зони посадки/висадки і висадитися на берег.
9. Екіпажам, які не беруть участі в заїзді, який фінішує, забороняється пересікати фінішну лінію у будь-якому напрямку під час фінішування човнів з іншого заїзду.

Фотофініш

1. Офіційні спортивні змагання без фотофінішу чи відеозапису фінішу проводити забороняється.
2. Оргкомітет має забезпечити суддівську колегію двома комплектами обладнання та бути готовим робити відеозапис всіх заїздів спортивних змагань.
3. У попередніх, відбіркових і напівфінальних заїздах обов'язково фіксується на відео фініш всіх човнів, які потрапляють у наступне коло спортивних змагань. У фінальних заїздах фіксується фініш всіх учасників.

4. Старший суддя на фініші звіряє свої записи приходу човнів на фініш з фотофінішем, який є вирішальним в остаточному рішенні розподілу місць у заїзді.

5. Якщо декілька човнів у фіналі пересікли фінішну лінію одночасно, і це підтверджується фото/відео зйомкою, то може бути два чи декілька перших, других і т.д. місць.

Хронометраж

1. Час переможця кожного заїзду виміряється, як мінімум, двома контрольними секундомірами. Якщо секундоміри показують різний час, береться гірший час.

2. Контрольні секундоміри одночасно пускають за командою судді на старті «Руш!», яка приймається через засоби зв'язку між суддями чи на звуковий сигнал стартового обладнання.

3. Контрольний час зупиняють, визначаючи час проходження дистанції кожним човном в момент, коли ніс човна (за наявності - голова дракона) перетинає лінію фінішу.

4. Порядок пуску і зупинки секундомірів в спортивних змаганнях із дистанціями довжиною 2000 метрів і більше визначається головним суддею.

5. Визначення переможців заїзду з окремим стартом виконується за часом проходження дистанції і фіксується системою хронометражу (у десятих, сотих чи тисячних долях секунди), після чого фіксується в записах фінішу у відповідності до Положення.

VIII. ДИСКВАЛІФІКАЦІЯ

Дискваліфікація – позбавлення спортсмена або команди права брати участь в одному чи всіх видах програми спортивних змагань за грубе порушення правил або нетактовну поведінку.

1. Дискваліфікація, у залежності від змісту порушення, може застосовуватися до:

- учасника;
- екіпажу в даному виді програми;
- команди.

2. Дискваліфікація в одному з видів програми спортивних змагань зберігає за учасником всі здобуті раніше місця, очки і нагороди.

3. Дискваліфікація в усіх видах програми спортивних змагань позбавляє учасника змагань всіх здобутих ним очок і нагород.

4. Учасники спортивних змагань, які виявили неповагу до суддів, або інших учасників чи глядачів дискваліфікуються ГСК на дані спортивні змагання, а рішенням ФУВЧД вони можуть бути дискваліфіковані і на певний строк.

ІХ. ПРОТЕСТИ

1. Представник команди має право заявити протест на рішення суддів, якщо це рішення суперечить дійсним Правилам чи Положенню, заявити протест на дії учасників і представників інших команд, дії яких не відповідають Правилам і Положенню. При цьому мають бути достатньо чітко висловлені мотиви протесту з посиланням на відповідні вимоги Правил і Положень і обов'язково сформульовано призначення протесту (Додаток 6).

2. Протести подають головному судді спортивних змагань у письмовій формі в наступні строки:

щодо допуску учасників до спортивних змагань – не пізніше, ніж за годину до початку змагань в день проведення відповідного заїзду;

протест поданий під час самих змагань не пізніше, ніж за 15 хвилин після проведення заїзду, в якому мало місце припущене порушення;

протест проти результатів заїзду подається не пізніше 15 хвилин після оголошення (вивішування) результатів заїзду;

у разі подачі протесту необхідно вказати час подачі протесту;

форма подачі протесту представлена у Додатку 6.

3. Протести розглядаються ГСК негайно, не довше ніж за 30 хвилин виноситься рішення за протестом. У разі надходження протесту головний суддя має викликати інших учасників протесту (протилежну сторону), головний суддя дає письмове роз'яснення після прийняття рішення за протестом та фіксує час передачі відповіді представнику команди, яка його подала. Копія рішення надається представнику протилежної сторони.

4. Якщо протест подали на учасника, а брак часу не дозволяє головному судді прийняти остаточне рішення до початку заїзду, вказаний учасник допускається до проходження дистанції в статусі «під протестом». Результат цього учасника в особистому і командному заліку затверджується після прийняття остаточного рішення щодо протесту.

5. У випадку дискваліфікації екіпажу змагань ГСК надає письмове роз'яснення причин дискваліфікації та фіксує час передачі рішення представнику команди.

Х. АПЕЛЯЦІЇ

У випадку коли рішення ГСК не задовольнило подавця протесту, він має право подати апеляцію в Журі протягом 20 хвилин після отримання рішення за протестом (Додаток 7).

Апеляції розглядаються Журі не пізніше ніж за 30 хвилин виноситься рішення за протестом. Протягом 20 хвилин після прийняття рішення за апеляцією голова Журі дає письмове роз'яснення представнику команди, яка її подала.

Рішення Журі є остаточним.

Ці Правила спортивних змагань приведені у повну відповідність до Правил проведення спортивних змагань міжнародних і Європейських Федерацій з веслування на човнах «Дракон».

Директор департаменту
спорту вищих досягнень

Оксана АНАСТАСЬЄВА

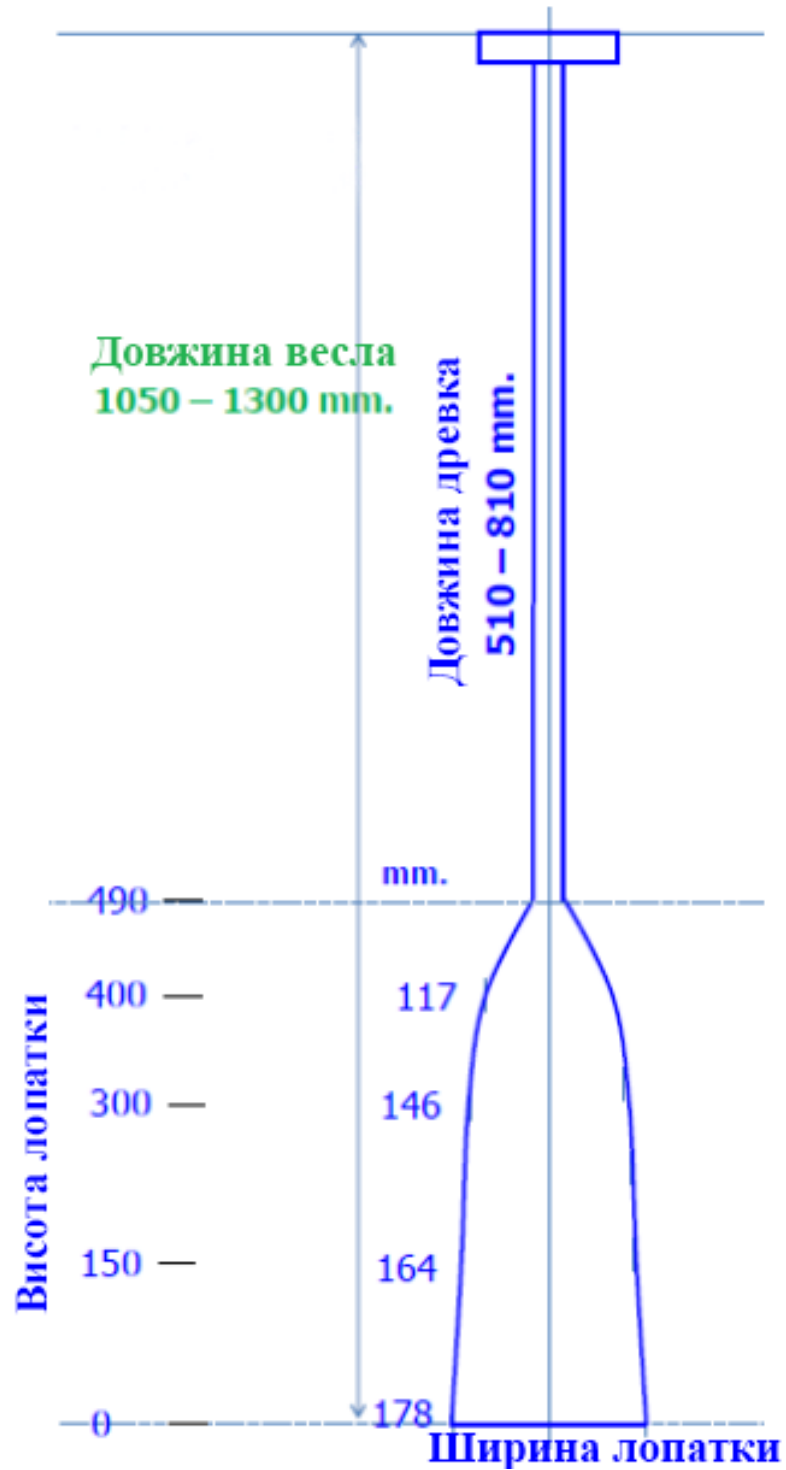

ПОГОДЖЕНО
Президент Федерації України
веслування на човнах «Дракон»
Валерій МОРГУН

«15» квітня 2024 року

Додаток 1
до Правил спортивних змагань
з веслування на човнах «Дракон»

СТАНДАРТНІ РОЗМІРИ ВЕСЛА

Додаток 2
до Правил спортивних змагань
з веслування на човнах «Дракон»

ПОПЕРЕДНЯ ЗАЯВКА

(Повна назва спортивних змагань)

1.	Назва команди	
2.	Представник команди	
3.	Гоночний клас	
4.	Вікова категорія	
5.	Кількість учасників	
6.	Контактна особа	
7.	Контактний телефон	
8.	Дата прибуття	
9.	Дата відбуття	
10.	Додаткова інформація	

Номери програми:

№ з/п	Команда	відкритий клас				жіночий клас				змішаний клас			
		Дистанція (метри)	200	500	1000	2000	200	500	1000	2000	200	500	1000
1	Учасник 1												
2	Учасник 2												
	Всього:												

Керівник делегації _____
(ППП, підпис, печатка)

Додаток 3
до Правил спортивних змагань
з веслування на човнах «Дракон»

Іменна заявка
на участь у _____
(повна назва спортивних змагань)

Місце проведення

Дата проведення

_____ (учасник, повна назва команди)

_____ (контактні реквізити: прізвище, ім'я, адреса, тел./факс, електронна адреса)

№ з\п	Прізвище, ім'я, по батькові учасника	День, місяць, рік народження	Звання / розряд	Регіон	ФСТ/ відомство	Повна назва спортивної школи, клубу.	Номер програми	Тренери ПБ	Підпис лікаря та печатка ЛФД
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
чоловіки (вікова категорія)									
1									
2									
жінки (вікова категорія)									
1									
3									

Перелічені в списку особи пройшли належне тренування і до спортивних змагань підготовлені.

Продовження додатку 3
до Правил спортивних змагань
з веслування на човнах «Дракон»

Керівник регіонального управління спорту _____ (Прізвище та ім'я)
(підпис/печатка)

Очільник обласного осередку федерації _____ (Прізвище та ім'я)
(підпис/печатка)

Представник команди _____ (Прізвище та ім'я)
(підпис/печатка)

До спортивних змагань допущено _____ учасників
(кількість прописом)

Лікар _____ (Прізвище та ім'я)
(підпис/печатка)

Додаток 4
до Правил спортивних змагань
з веслування на човнах «Дракон»

ЗАЯВОЧНИЙ ЛИСТ ЕКІПАЖУ

Команди (регіон) _____

на участь у _____

___ - ___ 20___ року, м. _____

Клас човнів: _____

Дистанція: _____

Вікова категорія: _____

Гоночний клас: _____

Офіційний представник команди:					
Тренер:					
Прізвище, ім'я		Дата народження	Прізвище, ім'я		Дата народження
13. Барабанщик			14. Стерновий		
1.			6.		
2.			7.		
3.			8.		
4.			9.		
5.			10.		
Змінні веслярі					
11.			12.		

Офіційна заява керівників команди. Дотримуючись Правил Федерації України з веслування на човнах «Дракон», ми засвідчуємо, що учасники спортивних змагань вказані у заявочному листі, є членами нашої команди і тільки ці спортсмени будуть брати участь у складі екіпажу в даному виді програми спортивних змагань. Ми розуміємо, що фальсифікація заявочного листа може призвести до дискваліфікації екіпажу в даному виді програми і спортивних змаганнях в цілому.

Заявочний лист екіпажу має заповнюватись для кожного виду програми спортивних змагань в усіх класах і має бути підписаний керівником команди. Тільки вказані в заявочному листі члени основного складу і змінні веслярі, мають право брати участь у вказаному виді програми спортивних змагань. Прізвище, ім'я та дата народження вказуються повністю.

Капітан команди:

Представник команди:

моб.тел.:

ЗАЯВОЧНИЙ ЛИСТ ЕКІПАЖУ

Команди (регіон) _____

на участь у _____

__ - __ _____ 20__ року, м. _____

Клас човнів: _____

Дистанція: _____

Вікова категорія: _____

Гоночний клас: _____

Офіційний представник команди:					
Тренер:					
Прізвище, ім'я		Дата народження	Прізвище, ім'я		Дата народження
11. Барабанщик			12. Стерновий		
1.			5.		
2.			6.		
3.			7.		
4.			8.		
Змінні веслярі					
9.			10.		

Офіційна заява керівників команди. Дотримуючись Правил Федерації України з веслування на човнах «Дракон», ми засвідчуємо, що учасники спортивних змагань вказані у заявочному листі, є членами нашої команди і тільки ці спортсмени будуть брати участь у складі екіпажу в даному виді програми спортивних змагань. Ми розуміємо, що фальсифікація заявочного листа може призвести до дискваліфікації екіпажу в даному виді програми і спортивних змаганнях в цілому.

Заявочний лист екіпажу має заповнюватись для кожного виду програми спортивних змагань в усіх класах і має бути підписаний керівником команди. Тільки вказані в заявочному листі члени основного складу і змінні веслярі, мають право брати участь у вказаному виді програми спортивних змагань. Прізвище, ім'я та дата народження вказуються повністю.

Капітан команди:

Представник команди:

моб.тел.:

ЗАЯВОЧНИЙ ЛИСТ ЕКІПАЖУ

Команди (регіон) _____

на участь у _____

___ - ___ 20___ року, м. _____

Клас човнів: _____

Дистанція: _____

Вікова категорія: _____

Гоночний клас: _____

Офіційний представник команди:					
Тренер:					
Прізвище, ім'я		Дата народження		Прізвище, ім'я	
25. Барабанщик				26. Стерновий	
1.			11		
2.			12		
3.			13		
4.			14		
5.			15		
6.			16		
7.			17		
8.			18		
9.			19		
10.			20		
Змінні веслярі					
21.			23		
22.			24		

Офіційна заява керівників команди. Дотримуючись Правил Федерації України з веслування на човнах «Дракон», ми засвідчуємо, що учасники спортивних змагань вказані у заявочному листі, є членами нашої команди і тільки ці спортсмени будуть брати участь у складі екіпажу в даному виді програми спортивних змагань. Ми розуміємо, що фальсифікація заявочного листа може призвести до дискваліфікації екіпажу в даному виді програми і спортивних змаганнях в цілому.

Заявочний лист екіпажу має заповнюватись для кожного виду програми спортивних змагань в усіх класах і має бути підписаний керівником команди. Тільки вказані в заявочному листі члени основного складу і змінні веслярі, мають право брати участь у вказаному виді програми спортивних змагань. Прізвище, ім'я та дата народження вказуються повністю.

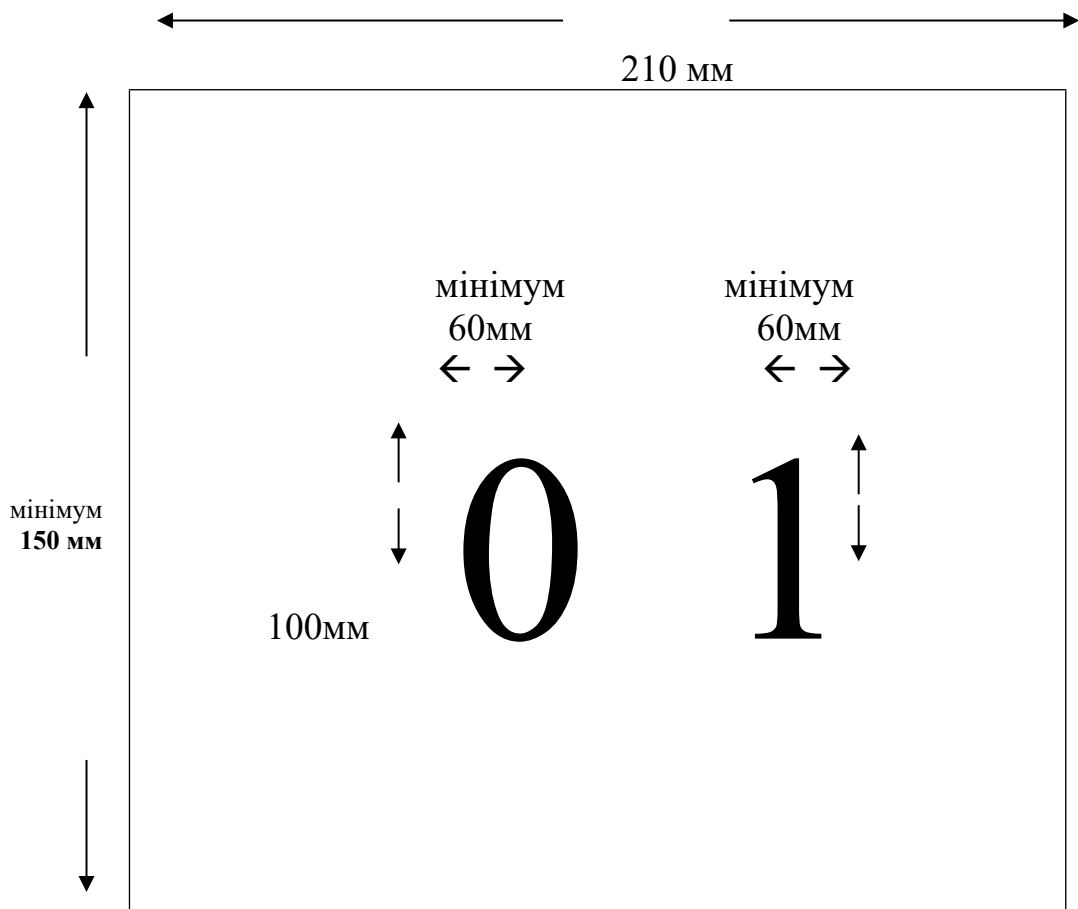
Капітан команди:

Представник команди:

моб.тел.:

Додаток 5
до Правил спортивних змагань
з веслування на човнах «Дракон»

Особистий номер

Додаток 6
до Правил спортивних змагань
з веслування на човнах «Дракон»

Назва спортивних змагань _____

Головному судді спортивних змагань _____

ПРОТЕСТ

Назва команди _____

Ім'я представника команди _____

Номер заїзду _____

Номер доріжки (води) _____

Суть протесту:

Підпис представника команди: _____

Час подачі протесту: _____

Підпис секретаря _____

Час прийняття протесту _____

Примітка: _____

Рішення:

Підпис головного судді спортивних змагань _____

Час _____ Дата _____

Підпис представника команди _____

Час _____ Дата _____

Додаток 7
до Правил спортивних змагань
з веслування на човнах «Дракон»

Назва спортивних змагань _____

Голові Журі спортивних змагань _____

АПЕЛЯЦІЯ

Назва команди _____

Ім'я представника команди _____

Номер заїзду _____

Номер доріжки (води) _____

Суть Апеляції

Підпис представника команди: _____

Час подачі апеляції: _____

Підпис секретаря _____

Час прийняття апеляції _____

Примітка: _____

Рішення Журі спортивних змагань:

Підпис голови Журі спортивних змагань _____

Час _____ Дата _____

Підпис представника команди _____

Час _____ Дата _____

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Загальні засади
2. Антидопінговий контроль

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗМАГАНЬ

1. Вид спортивних змагань, програма, типи човнів, екіпажі, номери програми
2. Учасники спортивних змагань
3. Журі спортивних змагань
4. Організація, яка проводить спортивні змагання
5. Човни та інвентар для спортивних змагань
6. Положення (Регламент) про спортивні змагання
7. Заявки
8. Розподіл екіпажів у заїздах та стартових місцях (доріжках)

III. УЧАСНИКИ І ПРЕДСТАВНИКИ КОМАНД

1. Допуск учасників до спортивних змагань
2. Обов'язки і права учасників
 - 2.1. Обов'язки і права офіційних представників команд
 - 2.2. Обов'язки і права тренерів
 - 2.3. Обов'язки і права спортсменів
 - 2.4. Відповідальність екіпажу
3. Номери.

IV. ДИСТАНЦІЇ

1. Специфікація дистанцій
2. Обладнання дистанції

V. СУДДІ

1. Призначення та затвердження суддів
2. Головна суддівська колегія
3. Головний суддя змагань
4. Заступник головного судді
5. Головний секретар змагань
6. Суддя з безпеки
7. Старший суддя на старті
8. Суддя - вирівнювач
9. Старший суддя на дистанції
10. Суддя на дистанції (арбітр)
11. Суддя на повороті
12. Старший суддя на фініші
13. Суддя на фініші

14. Суддя - секундометрист
15. Старший суддя - ботмаршал
16. Суддя - інформатор
17. Суддя з нагородження

VI. СУДДІВСЬКІ СЛУЖБИ

1. Лікар спортивних змагань
2. Начальник дистанції
3. Комендант спортивних змагань
4. Начальник рятувальної служби
5. Оператор відеозйомки

VII. ПРАВИЛА ПРОХОДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЇ.

1. Старт
2. Проходження дистанції. Дистанції 200, 500, 1000 метрів. Дистанція 2000 метрів
3. Зупинка заїзду
4. Навал
5. Лідирування
6. Фініш
7. Фотофініш
8. Хронометраж

VIII. ДИСКВАЛІФІКАЦІЯ

IX. ПРОТЕСТИ

X. АПЕЛЯЦІЇ

XII. Додатки